

Tips til Paradressur dømning:

Velkommen til denne lille introduktion i at dømme paradressur med ting, som er værd at være opmærksomme på. 😊

Generelt:

Vi dømmer efter fordringerne i dressur, uanset om det er en raskrytter eller en pararytter.

Pararyttere, der rider til raskstævner og rider almindelige dressurprogrammer, rider på samme vilkår, som raskryttere, dog med de tilladte almindelige hjælpemidler, samt hvad der fremgår af deres testkort. Pararyttere er selv ansvarlige for, at sekretariatet lægger testkortet i dommertårnet til dommeren.

Ved rene paraprogrammer/parastævner henvises til Paratillægget under Disciplinreglementer på Rideforbundets hjemmeside. Se mere [her](#).

Paraprogrammerne er lavet til de udfordringer, som pararyttere har jf. deres klassifikationsprofil og handicapgrad. Internationalt testede ryttere har ikke et fysisk testkort, men i Paratillægget under DRF's reglementer findes et link til FEI's database over rytters testprofil og tilladte hjælpemidler. Listen står i alfabetisk landeorden.

Eksempel på handicapgrad:

- Grad I er ryttere med størst handicap i forhold til deres funktionsevne på hesteryg.
- Grad V er ryttere med mindst handicap i forhold til deres funktionsevne på hesteryg

Almindelige hjælpemidler, der er tilladt for alle, er beskrevet i paratillægget, som findes [her](#).

Yderligere tilladte hjælpemidler for den enkelte ryttere vil fremgå af rytterens testkort/testprofil.

OBS:

- Tiden fra dommerens startsignal til rytteren skal ride ad midterlinjen er i paraprogrammerne 60 sekunder.
- Det er tilladt, at en hjælper fører hesten ind på banen og en omgang rundt inden startsignal, hvorefter hjælperen slipper hesten og forlader banen. Dette gælder alle grader i DK, mens det internationalt kun gælder for grad I – III
- Grad I – III ekipager kan få en "friendly horse" med, som skal placeres efter aftale med TD eller dommer. Se ligeledes Paratillægget under DRF's reglementer.
- Enkelte ryttere kan få en opråber på, hvis det er godkendt på deres testkort. Hvis rytteren rider forkert program, fordi oplæseren læser forkert, tæller det som en almindelig fejlridning. Se ligeledes Paratillægget under DRF's reglementer.
- Synshandicappede må jf. deres testkort/testprofil have opråber til udelukkende at råbe bogstaverne op.
- Såfremt rytteren modtager hjælp udefra, også efter at programmet er afsluttet, bliver ekipagen diskvalificeret.

Sikkerhed frem for alt: Opstår der en farlig situation, mens rytteren er på "field of play" (på banen eller ridende rundt om banen inden start), bør dommeren straks fløjte ekipagen ud og diskvalificere denne af hensyn til rytterens sikkerhed. Det er herefter tilladt for hjælpere, at komme på banen og hjælpe rytteren af hesten eller føre dem ud af banen.

Dømning af paraprogrammerne:

Følg træningsskalaen, og læg især vægt på takt, en blød og elastisk kontakt til biddet, lydighed og afslappethed og den generelle harmoni mellem hest og rytter.

For indplacering af sværhedsgrad på hvert niveau, se mere i paratillægget [her](#).

Jo højere grad, des højere krav til samlingsgrad. Dvs. når der fx står samlet trav i grad V programmerne, så SKAL traven være samlet og ikke arbejdstrav. Vær obs på, at der i de lavere grader ofte gives selvstændige karakterer for overgange efter fx skridt for længere tøjler, travøgninger osv.

Hesten skal gå energisk og villigt frem i god balance og søge kontakten i gangarterne, der vises i hver enkelt grad. Hesten skal til enhver tid være stillet og bøjet korrekt til begge sider i buer og vendinger. Ellers træk i øvelsen/erne, og hav det med i tankerne i de sidste karakterer alt efter hvor ofte og hvor tydeligt problemet er synligt.

I de lavere grader er det vigtigt at man får brugt skalaen på godt og ondt, da man ellers kan få svært ved at skille ekvipagerne ad. Ofte gives der en separat karakter for en Parade. Fx kan en hest, der står bomstille i 5 sekunder i en flot form, og kommer direkte ind og ud af en parade sagtens få 8, selvom den måske ikke står 100% lige på alle 4 ben. Hvis en hest fx ikke får markeret tydelig stilstand i en parade, så kan øvelsen ikke godkendes. Det er her, vi især i skridtprogrammerne har mulighed for at skille tingene ad. 😊

Der lægges stor vægt på præcis ridning i forhold til linjeføring og bogstaver og antal skridt i overgange. Så husk at markere upræcis ridning i øvelseskarakteren, samt i rytterens indvirkning.

Vi bedømmer ikke rytterens opstilling. Det, vi bedømmer, er rytterens evne til at få hesten til at gå et harmonisk og korrekt program, der viser høj harmoni mellem hest og rytter, på trods af at rytteren måske ikke kan sidde korrekt i forhold til klassisk dressur. ✨

Kür programmer:

I paradressur kür gives der ikke en selvstændig karakter for sværhedsgrad. Se de enkelte para-dressurprogrammer for tilladte ekstra øvelser.

De tilladte ekstra øvelser tæller op og ned i koreografi alt efter hvordan de lykkes, og hvordan de har indflydelse på flowet i selve designet af linjeføring og øvelseskombinationer. Giver de ekstra tilladte øvelser udfordringer mht harmonien skal det også have indflydelse i karaktererne for harmoni og for rytterens færdigheder.

Rigtig god fornøjelse med at dømme de fantastiske inspirerende pararyttere. ❤️

For yderligere spørgsmål til dømning i paradressur er du meget velkommen til at kontakte FEI para dommere Pia Pedersen og Jan Olsen.